

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN

PROTOKOLLSUTDRAG

ANK TILL NORRMALMS
STADSDELSFÖRVALTNING

2005-06-07

Dnr 520-432/2005

PROTOKOLL nr 5/2005

2005-05-19

STOCKHOLMS STAD

Kommunstyrelsen

KF/KS Kansli

Ink. 2005-05-27

Dnr: 325-2210/2005

Till: RTH

Justerat 2005-05-23

Margareta Olofsson och Peter Lundén-Welden

§ 17

Ändrat ansvar för gravida hemlösa kvinnor och hemlösa kvinnor med barn, aktuella inom socialtjänsten i Stockholms stad

Dnr 105-341/2005

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner förslagen till ändringar i riktlinjerna för ärendansvar mellan stadsdelsnämnderna.
2. Socialtjänstnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för beslut.

Ärendet

Förvaltningen har på uppdrag av socialtjänstnämnden utarbetat förslag till riktlinjer och ansvar för gravida hemlösa kvinnor samt mammor och barn som är aktuella vid socialtjänstnämndens Enhet för hemlösa. I ärendet redovisas synpunkter på hur barnperspektivet bäst upprätthålls och vilka insatser från socialtjänstens sida som kan vara aktuella för hemlösa kvinnor och deras barn.

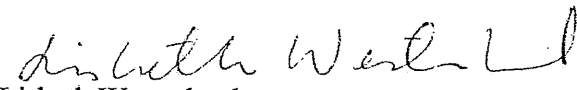
Förslaget innebär ändringar i riktlinjerna för ärendansvar som medför att ansvaret för gravida hemlösa kvinnor överförs till stadsdelsnämnderna. Vad gäller pågående ärenden vid Enheten för hemlösa föreslås att ansvaret för familjeplacerade barn överförs till Katarina Sofia stadsdelsnämnd som redan handlägger dessa ärenden och att mamma-barnplaceringar överförs till stadsdelsnämnderna när pågående beslutad insats upphör.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 3 maj 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vid protokollet

Lisbeth Westerlund
sekreterare

Staben

SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN
STOCKHOLMS STAD

Handläggare: Elsie Edlund 08-508 25 604
Christina Höglom 08-508 25 606

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2005-05-03

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN

SID 1(5)

DNR105-341/2005

17

Till
Socialtjänstnämnden

Ändrat ansvar för gravida hemlösa kvinnor och hemlösa kvinnor med barn aktuella inom socialtjänsten i Stockholms stad
(1 bilaga)

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner förslagen till ändringar i riktlinjerna för ärendansvar mellan stadsdelsnämnderna
2. Socialtjänstnämnden överlämnar ärendet till kömmunstyrelsen för beslut

Dag Helin

Vera Josefsson

Sammanfattning

Förvaltningen har på uppdrag av socialtjänstnämnden utarbetat förslag till riktlinjer och ansvar för gravida hemlösa kvinnor samt mammor och barn som är aktuella vid socialtjänstnämndens Enhet för hemlösa. I ärendet redovisas synpunkter på hur barnperspektivet bäst upprätthålls och vilka insatser från socialtjänstens sida som kan vara aktuella för hemlösa kvinnor och deras barn. Förslaget innebär ändringar i riktlinjerna för ärendansvar som medför att ansvaret för gravida hemlösa kvinnor överförs till stadsdelsnämnderna. Vad gäller pågående ärenden vid Enheten för hemlösa föreslås att ansvaret för familjeplacerade barn överförs till Katarina Sofia stadsdelsnämnd som redan handlägger dessa ärenden och att mamma-barnplaceringar överförs till stadsdelsnämnderna när pågående beslutad insats upphör.

Bakgrund

Socialtjänstnämnden beslöt 2003-12-16 att ge förvaltningen i uppdrag att komma med förslag på riktlinjer och ansvar för gravida hemlösa kvinnor och kvinnor som är aktuella vid Enheten för hemlösa och blir gravida, i enlighet med inriktningen i ärende berett av Individinriktade verksamheter daterat 2003-10-17 (biläggs).

1994 ändrades riktlinjerna och dåvarande socialvårdsbyråns för bostadslösa ansvar utökades till att även omfatta kvinnor och personer med utomeuropeisk härkomst. Kvinnor som har vårdnaden om barn ska enligt gällande riktlinjer om ärendeansvar mellan Enheten för hemlösa och stadsdelsnämnder däremot inte aktualiseras, utan hänvisas till stadsdelsförvaltningarna. Om en kvinna blir gravid under tiden hon är aktuell på Enheten för hemlösa har kvinnosektionen ansvar för både kvinnan och barnet. Detta innebär att Enheten för hemlösa har ansvar för omhändertagna barn så länge omhändertagandet består, vilket kan innebära till dess barnet uppnått 18-20 års ålder. Förvaltningen har föreslagit att inriktningen bör vara att inga barn är aktuella vid Enheten för hemlösa.

Sedan 1995 finns ett nära samarbete mellan Enheten för hemlösa och Katarina-Sofia stadsdelsförvaltning. Stadsdelsförvaltningen sköter barnutredningar och familjevård samt faderskap. Enheten för hemlösa svarar för stödet till kvinnan inklusive ekonomiskt bistånd och stödinsatser i form av t.ex. missbrukarvård eller vård av mor och barn tillsammans. Stadsdelsförvaltningen arbetar på uppdrag av Enheten för hemlösa mot årlig ersättning. Alla beslut fattas vid Enheten för hemlösa /socialtjänstnämndens individutskott och insatserna betalas av socialtjänstnämnden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av socialtjänstförvaltningens stab för utredning och projekt i samarbete med representanter för Individinriktade verksamheter och social- och skoljuridiska enheten samt finansavdelningen (SLK). Samråd har skett med Katarina-Sofia stadsdelsförvaltning.

Förvaltningens synpunkter

Barnperspektivet

Enhetens för hemlösa målgrupp är vuxna hemlösa och personalen har sin kompetens i arbete med vuxna som utöver hemlöshet ofta har omfattande missbruks- och eller psykiska problem.

Enheten för hemlösa bedömer att de har svårt att upprätthålla kompetens att utreda, bedöma samt ge stöd och skydd till barn. Personalen har fått viss utbildning tillsammans med kolleger vid stadsdelsförvaltningarna, men får sällan tillämpa kunskapen i praktiken då barnärenden sällan förekommer vid enheten. Enheten för hemlösa anser att den nödvändiga kompetensen

finns hos stadsdelsförvaltningarnas personal och samarbetar därför med Katarina Sofia stadsdelsförvaltning i barnärenden som rör överväganden om placering, familjehemsplacering, faderskap m.m.

Behov av insatser

Hemlösa kvinnor har inte alltid missbruks- eller allvarliga psykiska problem. Vissa kvinnor som aktualiseras vid Enheten för hemlösa har hemlöshet som huvudproblem, t.ex. gravida kvinnor från andra länder som kommer till Sverige för att föda. I de flesta fall saknas nätverk att förstärka för att klara kvinna och barn i hemmiljö. Oavsett bakgrund kan kvinnornas och barnens behov av socialtjänstens insatser vara omfattande såväl under graviditeten som efter barnets födelse.

Under graviditeten krävs t.ex.:

- Att kvinnan motiveras till tidig kontakt med mödrahälsovården – hälsokontroll och ev. abortrådgivning.
- Vid missbruk – att kontakt etableras med Familjesociala avdelningen vid Huddinge sjukhus.
- Ev. drogfrihetskontroller
- Bedömning av kvinnans sociala och psykologiska möjligheter att ta hand om barnet.
- Kontakt mellan socialtjänsten och landstinget, planering och förberedelse av insatser för kvinna och barn.
- Ekonomiskt bistånd.
- Missbrukarvård och/eller boende.

Efter barnets födelse krävs:

- Inledning av barnutredning och ev. åtgärder till skydd för barnet.
- Arbets- eller vårdplan.
- Genomförande och uppföljning av stödinsatser/vård
- Fastställande av faderskap
- Fortsatta stödinsatser till kvinnan

Aktuella ärenden vid Enheten för hemlösa

Antalet aktuella mor- och barnärenden är litet och har inte ökat under de senaste åren. Sex barn är familjehemsplacerade och kommer troligen att vara det under hela uppväxten, dvs. till 20-årsåldern. Barnen har svårigheter som kräver mer än bara omsorg och boende i familjehem, t.ex. extra stöd i förskola och skola. Orsaken till svårigheter anges vara att modern missbrukat alkohol eller andra droger under graviditeten och att fostret därigenom tagit skada. Det kan också förekomma neurologiska avvikelser av ärftlig karaktär.

Sex kvinnor har hand om sina barn med hjälp av olika stödinsatser, t.ex. mor- barnplacering eller omfattande stöd i öppenvård kombinerat med träningsboende.

Under 2004 uppgick Enhetens för hemlösa kostnader för barnplaceringar till 800 000 kr och för mor- barnplaceringar till 700 000. Ersättningen till Katarina Sofia stadsdelsnämnd var 153 000 kr. Detta innefattade kostnaderna för 0,25 familjevårdsinspektör och 0,10 arbetsledning.

Förvaltningens förslag

Utgångspunkter

Huvudprincipen bör vara att ärenden som rör gravida kvinnor och kvinnor med barn ska handläggas vid stadsdelsförvaltningarna som har nödvändig organisation och kompetens för handläggning av barn- och familjeärenden. Detta är grunden för att all handläggning av barnärenden ska ske på stadsdelsnämnderna.

Att barn som aktualiseras vid enheten för hemlösa och placeras i familjehem definieras som hemlösa under hela sin uppväxt kan inte anses vara i enlighet med barnets bästa. Utifrån barnperspektivet och normaliseringsprincipen är det ytterst angeläget att de kvinnor som har förmåga att ta hand om sitt barn snabbt får förankring i en stadsdel så att den lokala socialtjänsten kan ge nödvändigt stöd och så att samverkan med BVC, förskola, skola m.fl. kan påbörjas.

Förslag till ändring av riktlinjerna för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna

Nuvarande riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna reglerar inte särskilt vad som gäller gravida kvinnor. Förvaltningen föreslår ändringar i stadens riktlinjer för ärendeansvar enligt följande:

Under rubriken 3.2. *Ansvarsfördelning mellan Enheten för hemlösa och stadsdelsnämnderna* ska följande tillägg införas:

- En gravid hemlös kvinna vars ärende handläggs på Enheten för hemlösa ska i första hand få sina behov tillgodosedda av den stadsdelsnämnd där hon senast var aktuell och i andra hand i den stadsdel där hon senast var folkbokförd. Tidpunkt för överflyttning till stadsdelsnämnd fastställs i samråd mellan mottagande stadsdelsnämnd och Enheten för hemlösa, dock senast i samband med barnets födelse.

Om tidigare anknytning och folkbokföring saknas överförs ärendet till stadsdelsnämnd utifrån turordning som avgörs av juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret.

- En till staden nyanländ gravid hemlös kvinna som inte varit aktuell i staden hänvisas till den stadsdelsnämnd där hon tillbringade senaste dygnsvilan. Om kvinnan varit aktuell i staden inom en tvåårsperiod hänvisas till den stadsdelsnämnd där kvinnan varit aktuell.

Konsekvensen av ändringen vad gäller aktuella ärenden på Enheten för hemlösa

Konsekvensen av ovanstående ändring i riktlinjerna för ärendeansvar blir följande för de ärenden som idag handläggs på Enheten för hemlösa.

- Katarina Sofia stadsdelsnämnd behåller ansvaret för de familjevårdsärenden som den redan nu handlägger. Ansvaret för mödrarna ligger kvar på kvinnosektionen vid Enheten för hemlösa.

- De ärenden som gäller kvinnor som har hand om sina barn överförs till en stadsdelsnämnd när pågående tidsbegränsade beslutade insats upphört. Ärendet överförs då till den stadsdelsnämnd som ska ha ansvaret enligt den första punkten ovan i förslaget till ändrade riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna. För att underlätta planeringen för mor och barn ska kontakt mellan Enheten för hemlösa och aktuell stadsdelsnämnd alltid inledas i god tid innan överflyttning sker.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna ändringarna i riktlinjerna för ärendeansvar som gäller gravida hemlösa kvinnor samt aktuella barnärenden vid Enheten för hemlösa innebär förändringar i kostnadsansvar enligt följande:

Kostnader för insatser till nyanlända gravida hemlösa kvinnor belastar stadsdelsnämnderna.

Ansvaret för sex familjehemsplacerade barn överförs till Katarina-Sofia stadsdelsnämnd. Socialtjänstnämnden behåller kostnadsansvaret.

Ansvaret för pågående mor- och barnärenden vid Enheten för hemlösa överförs till stadsdelsnämnderna när pågående beslutad insats har upphört, vilket innebär att kostnaderna för ev. fortsatta insatser belastar mottagande stadsdelsnämnder. Detsamma gäller framtida kostnader för insatser till ärenden som överförs från Enheten för hemlösa till stadsdelsnämnderna i samband med graviditet/ födsel.

Eventuella behov av ekonomisk kompensation för stadsdelsnämnderna bör utredas av stadsledningskontoret.

Bilaga

Tjänsteutlåtande SotN 2003-10-17 (Dnr 402-574/2003)

Individinriktade verksamheter
SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN
STOCKHOLM

bilaga

TJÄNSTEUTLÅTANDE

2003 -12- /6

402 dnr 574, 2003

SID 1 (6) 2003-10-17

Handläggare: Claudette Skilving/Nina Mörmann Al-
dunge
Tfn: 508 25 353/508 25 006

Socialtjänstnämnden

23

Ansvar för hemlösa kvinnor med barn på Enheten för hemlösa

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden ger förvaltningen i uppdrag att komma med förslag på riktlinjer och ansvar för hemlösa kvinnor med barn på Enheten för hemlösa i enlighet med inriktningen i detta ärende.

Dag Helin

Rita Kahn

Sammanfattning

1994 ändrades riktlinjerna och dåvarande socialvårdsbyrån för bostadslösa ansvar utökades till att även omfatta kvinnor och personer med utomeuropeisk härkomst. En särskild kvinnosektion inrättades. Kvinnor som har vårdnaden om barn ska enligt gällande riktlinjer om ärendeansvar mellan Enheten för hemlösa och stadsdelsnämnder däremot inte aktualiseras, utan hänvisas till stadsdelsförvaltningarna. Endast om en kvinna blir gravid under tiden hon är aktuell på enheten för hemlösa har kvinnosektionen ansvar för både kvinnan och barnet. Detta innebär att enheten för hemlösa har ansvar för omhändertagna barn så länge omhändertagandet består, vilket kan innebära till dess barnet uppnått 18-20 års ålder. Förvaltningen föreslår att inriktningen bör vara att inga barn är aktuella på Enheten för hemlösa och att förvaltningen får i uppdrag att närmare utreda frågan och komma med förslag på riktlinjer och ansvar för hemlösa kvinnor med barn på Enheten för hemlösa.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom individinriktade verksamheter.

Nuvarande riktlinjer om ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna

Nuvarande riktlinjer om ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna antogs av kommunstyrelsen 2003-03-19 och gäller fr.o.m. 2003-04-01, se *bilaga 1*.

Enligt riktlinjerna gäller följande:

- En hemlös med behov av bistånd ska få sina behov tillgodosedda av den stadsdelsnämnd som hon/han senast hade kontakt med. Har två år eller längre tid förflutit sedan senaste kontakt hänvisas den sökande till Enheten för hemlösa.
- En hemlös person som tidigare varit aktuell på Enheten för hemlösa och som därefter ej haft bostad och ej heller varit aktuell hos någon stadsdelsnämnd ska få sina behov tillgodosedda hos Enheten för hemlösa.
- Enheten för hemlösa ska överföra en klient till den stadsdelsnämnd där klienten fått en stadigvarande bostad.
- En hemlös person under 25 år ska få sina behov tillgodosedda av den stadsdelsnämnd som personen senast hade kontakt med eller den stadsdel där denne senast var folkbokförd. Det är en fördel att ansvaret för ungdomar ligger kvar så länge som möjligt hos en och samma stadsdelsnämnd.
- Till staden nyanländ hemlös person 20 år eller äldre som varken haft kontakt med eller är folkbokförd i någon stadsdel ska vid behov av bistånd ansöka om detta hos Enheten för hemlösa.
- En nyanländ hemlös med barn som inte varit aktuell i staden hänvisas till den stadsdelsnämnd där klienten tillbringade senaste dygnsvilan. Om klienten varit aktuell i staden inom en 2-årsperiod hänvisas till den stadsdelsnämnd där klienten varit aktuell.

Några ändringar när det gäller handläggning av hemlösa kvinnor med barn och hemlösa kvinnor aktuella på Enheten för hemlösa som får barn gjordes inte i samband med översynen av riktlinjerna. Detta innebär att kvinnor som har vårdnaden om barn hänvisas till den stadsdelsnämnd där klienten varit aktuell inom en 2-årsperiod. Om kvinnan inte varit aktuell i staden tillämpas dygnsvilebegreppet.

En hemlös kvinna, som är aktuell på enheten för hemlösa blir gravid och föder barn, ska enligt nuvarande ordning handläggas på Enheten för hemlösa. Vid placeringar av barn

gäller att ansvaret behålls av den nämnd som beslutat om placeringen så länge placeringen pågår.

Detta innebär att Enheten för hemlösa har utrednings- och kostnadsansvaret för omhändertagande och placeringar av barn, stödinsatser till barn under placeringstiden, rekrytering och uppföljning av familjehemsplaceringar.

Utdrag ur riktlinjerna:

- Den stadsdelsnämnd som beslutar om insatser för barn och ungdomar enligt LVU, SoL och LSS behåller ansvaret så länge vårdbehovet kvarstår. För ärenden som avser pågående placering i familjehem gäller att den placerande nämnden behåller det fulla ansvaret för samtliga överväganden och insatser som har samband med placeringen. Detta gäller även då en placering i familjehem, efter att den unge fyllt 18 år, övergår till bistånd i form av fortsatt placering i familjehem. Detta hindrar inte att biståndsinsatser som avser de biologiska föräldrarna kan handläggas på annan stadsdel om föräldrarna bosatt sig permanent där.

Aktuellt uppdrag

Förvaltningsledningen har med anledning av den ökning som skett av ökning av antalet insatser för barn och barnavårdsutredningar på Enheten för hemlösa, givit avdelningen individinriktade verksamheter enheten i uppdrag att utarbeta ett underlag för ställningstagande om ansvar och handläggning av hemlösa kvinnor med barn. .

Bakgrund

Socialvårdsbyrån för bostadslösa män inrättades 1968 och blev en specialinrättning för framförallt hemlösa nordiska (mest svenska och finska) missbrukare. Dominerande inslag på byrån inledningsvis var att ordna boende på ungarshotell och natthärbärge (Skrubba bl a). Under årens lopp har verksamheten utvecklats med insatser i öppenvård, behandlingshem samt med olika boende- och vårdformer.

1994 ändrades riktlinjerna och byrån tog även emot kvinnor och personer med utomeuropeisk härkomst. En särskild kvinnosektion inrättades. Kvinnor som hade vårdnaden om barn skulle däremot inte aktualiseras, utan hänvisas till stadsdelsförvaltningarna. Endast om en kvinna blev gravid under tiden hon var aktuell på byrån hade kvinnosektionen ansvar för både kvinnan och barnet.

Inrättandet av ett särskilt kvinnoteam som riktar sig enbart till kvinnor och som består av kvinnliga socialsekreterare har gynnat arbetet med kvinnor. Antalet kvinnor som vänder sig enheten har ökat successivt sedan starten 1994. Från början var det ett 40-tal kvinnor, idag är 140 kvinnor aktuella. Flera kvinnor har genom kvinnoteamets insatser idag ett eget boende och är självförsörjande.

För en stor grupp hemlösa kvinnor är problembilden ofta sammansatt och behovet av olika vårdinsatser stort. Kostnader för insatser för barnen och för mor- och barnplaceringar ökar över tid. Som exempel kan nämnas att en mor- och barnplacering, som Enheten för hemlösa har ansvar för kostar 800 000 kronor/år.

Köp av tjänster

Under årens lopp har några kvinnor blivit gravida och fött barn. Då kvinnoteamets kompetens varit att arbeta med hemlösa missbrukande kvinnor där psykisk insufficiens dominerar problembilden, har enheten vänt sig till barn- och familjegruppen vid Katarina-Sofia stadsdelsförvaltning och köpt deras tjänster för att få hjälp med att dels göra barnavårdsutredningar och dels rekrytera och följa upp familjehemsplaceringar. Till detta krävs kunskap om barn och barns behov samt tillgång till andra nätverk, vilket kvinnoteamet saknade. Flera omhändertaganden av barn har gjorts i samarbete med Katarina-Sofia stadsdelsförvaltning. Alla barn har varit små vid omhändertagandet. Oftast har ingripanden skett i samband med förlossningen eller strax efter. Kvinnoteamet har också initierat stödinsatser till kvinnor som återfått vården om sina barn efter att ha upphört med sitt missbruk och bor i försökslägenhet.

Antalet barn som utreds ökar

Antalet omhändertagna barn ökar sakta. Idag finns fyra placerade barn i familjehem och sex barn placerade på institution (mor- och barnplaceringar). Flera av barnen har nu kommit upp i skolåldern och familjehemmens behov av stödinsatser till barnen växer i takt med barnens ålder. Dessa insatser sköts av Katarina-Sofia stadsdelsförvaltning på uppdrag av Enheten för hemlösa, som betalar för stödinsatserna.

Antalet gravida kvinnor som aktualiseras på kvinnoteamet tenderar att öka. Ett skäl är att det idag finns ökade möjligheter till behandling med metadon och Subutex. Ett annat skäl är att heroinmissbrukande kvinnor genom farmakabehandlingen snabbt återfår sin fertilitet samt att behandlingen i sig ökar kvinnornas intresse för att skaffa barn. En annan kategori kvinnor är de med utländsk härkomst som kommer till Sverige och som saknar både uppehälle, arbete och bostad samt är gravida.

Under senare år har kunskap om barns behov ökat bland annat genom forskning och ökade politiska ambitioner. Barnkonventionen, inrättande av en barnombudsman, förändrad socialtjänstlagstiftning mm ställer ökade krav på att socialtjänsten ska ha utbildad och kompetent personal inom barnområdet. Den ökade mängden av kvinnor och barnären den har medfört en diskussion kring kvinnoteamets kompetens att arbeta med barn och möjlighet att ha ett barnperspektiv.

Enhetens inriktning är vuxna utan barn

Enhetens arbete är inriktad på att hjälpa vuxna personer ur hemlöshet. För kvinnoteamet handlar det oftast om att hjälpa missbrukande, prostituerade, misshandlade och i många fall psykiskt sjuka kvinnor att bygga upp en mer ordnad social tillvaro. En viktig början i

detta arbete är att skapa en förtroendefull relation. Flera har "djupa sår" av att deras barn omhändertagits av myndigheter och att de mer eller mindre förlorat kontakten med sina barn. Ett viktigt led i rehabiliteringen är att försöka få kvinnorna att känna tillit och trygghet i kontakten med socialtjänsten samt att återknyta kontakten med barnen.

Att kombinera detta både uppsökande och stödjande arbetet med så utsatta kvinnor samtidigt som socialsekreterarna har som uppgift att utreda och granska deras föräldraförmåga i förekommande fall, är svårt. Uppgiften är särskild komplicerad, eftersom Enheten för hemlösa huvuduppgift och kompetens har fokus på hemlösa vuxna kvinnors behov med svår problematik. Dessutom sker barnavårdsutredningarna inte så ofta att det blir svårt att utveckla och behålla den kompetens som krävs för att ha ett tydligt barnperspektiv såsom lagen idag föreskriver.

Barnen aktuella till vuxen ålder på en enhet för hemlösa

Det finns anledning att tro att de barn som nu är omhändertagna och placerade i familjehem kommer att vara omhändertagna till vuxen ålder. Det innebär att de under alla år kommer att tillhöra Enheten för hemlösa i formellt avseende. Dessa barn är ju i egentlig mening inte hemlösa. Om föräldern flyttar till en annan kommun och får ett eget boende avskrivs hon/han på enheten. Barnet däremot kommer att vara aktuellt på Enheten för hemlösa så länge som vårdnaden kvarstår. Ofta är detta upp till 18-20 års ålder. För familjehemmen och de placerade barnen blir denna ordning både felaktig och märklig, eftersom barnen genom placeringen inte kan definieras som hemlösa.

Frågan om Enheten för hemlösa ska ha ett ansvar för barnavårdsutredningar, familjehemsplaceringar och uppföljningar för barnfamiljer har blivit alltmer komplicerad ju fler dessa ärenden blir. Det finns på enheten en osäkerhet i handläggning, i rutiner och dokumentation i barnavårdsärenden, som beror på att varken organisationen eller ledningen är inriktad på ett arbete med barn. Tjänster köps av Katarina-Sofia stadsdelsförvaltning och flera utbildningsinsatser har skett under året, men inriktningen svarar dåligt mot huvuduppgiften, som är sociala insatser till vuxna hemlösa. Genom dessa brister tar arbetsinsatserna i dessa ärenden oskälig tid, vilket medför att kraft och energi tas från övriga angelägna ärenden. Dessutom finns en stor osäkerhet i rätt bedömningar görs utifrån ett barnperspektiv.

Personalen i barn- och familjegrupper på stadsdelsförvaltningarna har både mer erfarenheter, kompetens och intresse för barn än för utsatta, missbrukande, hemlösa och sjuka kvinnor. Hos personalen i kvinnoteamet råder det motsatta förhållandet. Dit har man sökt sig för att just arbete med utsatta kvinnor med svår problematik.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen föreslår att riktlinjerna om ärendeansvar mellan Enheten för hemlösa och stadsdelsnämnderna ses över när det gäller hemlösa kvinnor med barn.

- Inriktningen bör vara att hemlösa kvinnor med barn *inte* ska vara aktuella på Enheten för hemlösa.
- Vid vilken tidpunkt ärendeansvaret ska överföras till stadsdelsförvaltning bör utredas så att kvinnan får det stöd hon behöver under graviditeten och att barnets bästa tas tillvara.
- Utredningen bör överväga om *en* stadsdelsförvaltning ska överta ärendeansvaret för alla hemlösa kvinnor aktuella på Enheten för hemlösa som får barn *eller* om folkbokföring och i sista hand dygnsvilan bör avgöra var kvinnan ska aktualiseras.
- Vidare bör närmare utredas hur förvaltningen ska göra med de barn, som är placerade och de föräldrainsatser, som redan är beslutade av Enheten för hemlösa.

Förvaltningen föreslår att socialtjänstnämnden beslutar att uppdra åt förvaltningen att komma med förslag till riktlinjer för ärendeansvar för kvinnor aktuella på Enheten för hemlösa som får barn.